

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' ז / ג

מישיבת ועדת השרותים הציוניים, ביום ג', יז'
בכסלו תשי"ח - 10.12.57 סעה 09.10

ש. כפרית	היו"ר מ. ארם	נכחו:
י. כסיס	ב. ארדיטי	
י. ניצני	ב. צ. הראל	
ד. נצר	ד. הקטין	
ר. צברי	פ. זואריץ	
א. שוסטק	י. ישעיהו	

מוזמנים:
מ. ברטלע - מנהל כללי, משרד הסעד
ח. יפת - סגן מנהל כללי, משרד הסעד
רות קליין - מפקחת איזורית

ד"ר טוב - ראש העין
מנצורה שלום - ראש העין
אבורוס אברהם - ראש העין

סדר היום: (א) המצב בראש-העין
(ב) רופאי-ספר
(ג) רופאי שיניים

- - -

(א) המצב בראש-העין

היו"ר מ. ארם:
קבלנו במשך כמה שבועות קריאות אזעקה מראש-
העין על המצב הבלתי-תקין, לפי דעתם, בלשכת
הסעד במקום, ביחס למקרים הסוציאליים, בהתנהגות העובדים, בחוסר עזרה,
לפני שבועיים היתה כאן גם מסלחת בת שני חברים, וישבנו אתם אני וחברי
הכנסת צברי, זואריץ וניצני. בינתיים ענינים אלה עדיין מתגלגלים. לא
היתה לנו ברירה אלא להעלות ענין זה כענין ציבורי ולהזמין את אלה
שבאים בתביעה שיאמרו בעצמם מה הענין הלוחץ.

ד"ר טוב:
(א) מבקשים החלפת העובדים בלשכת הסעד במקום
(16 עובדים). מנהלת הלשכה מתנהגת כלפי
שולחנו באכזריות איומה ולא פעם הריטה ידה על מקרים סוציאליים, במקום
לנחם בדברים לפחות.

(ב) תמיכה מלאה בטוכי-הגורל שאינם מסוגלים
לעבודה, בהלבשה, הצעלה וכו', או בעבודה ביתית בהדרכה מקצועית.

(ג) הקטת מפעלים לעבודה במקום, הדומים למפעלי
"מסכית" ו"המסקם", למקרים שאינם מוכשרים לעבודה פיזית. איננו מעונינים
להמשיך בקצבת-סעד כנדבה, אלא רוצים לחיות מיגיע כפינו, כמו אחינו
בחו"ל.

(ד) להוסיף חדר לבתי הסובלים מצפיפות ומטחלות
מידבקות. לחמש נפשות יש דירה של חדר אחד, 3 מטר על 4, והנוחיות היא
בחוץ במרחק 15 מטר, והמטבח והמקלחת במרחק 2 מטרים מהבית.

(ה) להחזיר את מעון היום לילדים, כדי שאמהות
המטוגלות לצאת לעבודה תוכלנה לעשות זאת. היה מעון יום והוא נסגר לפני
שנה וחצי. כ-80% מהתושבים במקום עובדים עבודת-דחק 12 יום בחודש, ואי
אפשר לקיים משפחה של 8-10 נפשות מ-12 ימי עבודה, ובפרט מקרי-הסעד
שמקבלים מכסה של 8,5 לירות לזוג זקנים. הזקן אחרק סאלם, למשל, בן
82, בתו בת 42 חולה בסרטן ואינה מסוגלת לעבודה, והם מקבלים תמיכה
חדשית ממשרד הסעד של 8,5 ל"י. לבתו יש בן נשוי ואשתו ילדה, ואסרו
שהוא מוכרח לפרנס את המשפחה בעוד שהוא עצמו עובד עבודה חלקית. טועלם
אהרן, מסיכון א', אב למשפחה בת תשע נפשות, סובל מסחפת ריאות ואשתו -
מטחלת נפילה, מקבלים 52 או 62 לירות לחודש, והילד הגדול הוא בן 9.

יש ב-800 מטפחות שהן מקרי-סעד במקום.

(ו) אדם שמקבל 37 לירות צריך נוסף לכך לבטח את עצמו בקופת-חולים, ואחר כך לסלם בעד טירותים.

(ז) לדאוג שמסרד העבודה יקים בי"ס מקצועי לילדי המקרים הסוציאליים ולאפשר להם דמי-כיס. יש עכשיו מפתן במקום ולומדים בו רבים, אבל רבים עודם מחוץ לכתלי בי"ס.

(ח) לקיים קשר עם לשכות העבודה בקשר לעבודות. לצערנו הרב לשכת הסעד בעיני ההסתדרות, היא ממט קדושה כמו ספר-תורה. יש במקום בי"ח לצטר-גפן ועובדים בו 8 שעות תמורת לירה אחת ליום. את הפועלים מקבלים דרך לשכת העבודה. כשפניתי לסם וסאלתי איך זה מנצלם את האנשים אמרו לי: היה לי הסכם עם לשכת הסעד ואת זה אני מקיים, פניתי להסתדרות בפ"ת ואטרו שזה מענינה של לשכת הסעד.

(ט) לסגר מדריכים חקלאיים שמסרד החקלאות. לי כל בית יש בונם וחצי אדמה, אני הייתי הראשון להתייעץ במדריך. לפי דעתי אם ישלחו מדריכים חקלאיים שיעזרו למסכנים אלה, יוכלו קצת לעשו ידקות ולהחיות את הטסטה, שלא תאכל פלפל עם לחם יבס.

(י) להחייט את סיום בירור התיקים שמסרד הסעד התחייב לעשותו. לפני שבוע הזמינו אותנו לברר תיקים אלה. יש אנשים שיש להם סידור קונסטרוקטיבי או סידור אחר. מר יפת אמר: אנו מעוניני רק בבירור כשביל הטכסה של התמיכה הכלכלית, אנו מבקשים להספיע על מסרד הסעד, לבכך בכל מטפחה מה התנאים שלה.

(יא) לאפשר למקרים הסוציאליים סגילם עבר את גיל הביטוח הלאומי, לקבל קצבה-זיקנה בהתאם לנוהל החדש, והוא הדי בנוגע לאלמנות.

(יב) הקמת מועדונים לנוער של המקרים הסוציאליים, שמבטחם תהיה אל-מפלגתית.

(יג) בראש השנה תסי"ז חילק מסרד הסעד מתנות-חג לכל חלקי המדינה. את ראש העין קפחו. בבירור הענין נאמר לי: היתה הקצבה של 2000 לירות והחלטנו במקום זאת לחלק לאנשים מסקפיים וחגורו פניתי במכתב לטר הסעד ולאחרים, וענו לי שהענין כדיון. שלחתי העתק גם למבקר המדינה ועד היום לא יצא שום דבר.

(יד) לפני 10 חדשים היו שלטה מקרי סעד שנטיהם אחזום צירי לידה בלי לה. מד"א לקח אותם לבית-חולים של קופ"ח וכאשר יצאנו בקטו מהם התחייבות של לשכת הסעד. כשפנו ללשכת הסעד ענו שאינם יכולים לתת, כי הלכו לבי"ח של קופ"ח ולא לבי"ח מטטלת, וילדים אלה סבלו עטרה חדשים; לא נרשמו במרסם התושבים ולא קבלו פנקס מזון. לפני חודש קבלו כבר שנים כרטיסי מזון ואחד לא קיבל עד היום הזה.

מבצורה שלום:

ראש-העין היתה המקלט הסוציאלי, והמוכנות שלחה לסם את המקרים הסוציאליים. לעובדים יש טם הרבה זמן וצרות היו ביניהם בכמה מקרים, ויחס המנהלת למקרים הוא אחר. לפני זמן מה הייתי אצל המנהל הכללי וסגנו ובקשתי לח ליף את המנגנון. לא בצטרך הרבה עובדים בזמן שהעבודה אינה נעשית כהלכה. מנהלת הלשכה אמרה שלא תוכל לעבוד במקום ולפתוח את הלשכה. הצעתי שינהיגו ימים מסוימים לעבודה בלשכה המקומית, כדי שאנשים לא יחזרו כל יום הבייתה. הם הסיבו שלא יוכלו לעבוד, ובזה נוכחנו שעובדים אלה מדעים כלפי המוסדות, ובזה אנו עומדים על דריסתנו ומבקשים את הועדה להחליט על החלפת המנגנון הזה. לא נענינו ע"י המסרד. להתנכר למקרה ולזלזל בו - אינני חושב שטום יהודי ירצה להסכים לכך.

יש מקרים רבים של זקנים ואלמנות שהם רעבים ללחם טפס. אומרים: אין לנו תקציב. יש מקרים שהעבירום ב-1954 מאטתאול לראש-העין ועוד לא הגיעו לפרוסת-לחם. טמעי מחברי הועדה בטבוע טעבר טייט כבר ביטוח-זיקנה. לקחתי תעודת-זהות שלהם ובקשתי לברר זאת, ואטרו לי: לא יודעים שום דבר ולא נוכל לעזור. התעודות יטנו, וטיטת האנשים יטנה; קחו את התעודות ותחקרו אם אנו צודקים. זו לא עבודה שלנו אלא שלהם. וכמפי המדינה ססיינים להם. הלשכה מבצורה

יש כמה בתיים שהם כמו לולים. יש מקרים שנכנסו לטיכונים ב-1953/3 אבל השיכון הוא כמו לול. לתימנים יש תריסר, שמונה, תשעה ילדים; יש מקרים ש-49 עד היום נמצאים בברונים של הסוכנות, השובע הלכתי לסנהל הסוכנות ואסרתי שיש עשרות משפחות שכוונות כי הגשם יורד על הילדים, ונוכחנו שיש הרבה מקרים שכבר לקו בטחפת.

מר ברסלע: לקראת החורף שעבר נתנו ב-2500 לירות הלבשה לראש-העין. לחגים - לפסח ולפני ראש-השנה חלקו שם בטן-הכל 5000 לירות.

ח. יפת: יש מקומות ששברו הסעד נושא בכל ההוצאות, ושם הסכמה בהוגה ב-100%. ישבנו עם משלחת זו ונסדרנו להם על תוצאות ראשונות של בדיקת המקרים. יש כ-100 תיקים, וישבנו איתם על בדיקת 37 מקרים. לפי הבטחנו, לחקור את מצבם של הנתמכים, ישבנו עם המשלחת הזאת והספקנו לעבור על 37 תיקים. מטבר שמתוך 37 מקרים אלה רק במקרה אחד הובטחה תוספת של 10 ל"י על ידי ללא הנסקה של הסכמה, בהתחשב עם כמה וכמה גורמים צדדיים. רוב רובם של המקרים האחרים קבילים הרבה יותר מן הסכמה, והתברר שלרבים מהם יש גם הכנסה שהיא פי 2-3 ו-4 מן הסכמה. ישבנו איתכם ועם נציג שלכם שהבאתם את א, ונכון שאתם בעצמכם וגם הנציג שלכם אמר שאין מה להוסיף ואין מה להעיר, מאחר שאותה לשכה שאתם כל-כך מבקרים אותה נוהגת לתת הרבה יותר מאשר הסכמה המקובלת והמאושרת.

ד"ר טוב: מר ברסלע אמר שהביאו הלבשה ב-2500 לירות. נכונן חמש שנים רוב המקרים הסוציאליים לא קבלו הלבשה והנעלה. נכון שבחורף שעבר הביאו ב-2500 לירות, אבל רק נעליים, ואפילו משפחה בת 8 ילדים קבלה רק זוג אחד והשאר לא קבלו שום דבר לא בהלבשה ולא בהנעלה.

לגבי 5000 הלירות של ראש השנה תשי"ז - גברת רות אמרה רק 2000. אני מדבר על תשי"ז ולא על תשי"ח, ואז החליפו את התקציב לחגורות ומסקפיים.

מבצורה שלום: 5000 הלירות ניתנו אחרי שהיינו אצל סנהל המסדר פעמיים. אשר להלבשה, נכון ששפעת בלטה שיש 300 זוגות נעליים ולא רצו לתת יותר מזוג אחד למשפחה. תוכלו לבקר במקום ולראות את המצב כמו עיניכם, כמה מקרים ישנם שהם בוכים ואין רוצים לראות אותם.

היו"ר ט. ארם: מר יפת אמר שיחד איתכם עברו על 37 תיקים, שהוא טוען שעל דעת הכל נקבע כמה שהם מקבילים הוא אפילו למעלה מן הסכמה, ושאתם ידעתם על הדבר הזה והסכמתם.

ד"ר טוב: אני לא הסכמתי ואסרתי: היות והענין בכנסת, ניווכח. היות והוא אמר לנו שזה החוק של מסדר הסעד וזו הסכמה, אמרנו: ניווכח בכנסת אם זה החוק או לא.

היו"ר ט. ארם: אתם ביררתם את המקרה כולו - אם הוא כרויח או לא, ואם הוא כרויח מן הצד. זה נכון או לא נכון? לגבי אחרק סאלם אני קורא: תמיכה נוכחית - 11,5 ל"י (זוהי הסכמה; הכנסות מסוערות של המשפחה - 160-180 לירות; זקן תלוי, גר עם בת גרושה ונכד (פועל) בשוי ללא ילדים. האם קבעתם שזה כך או לא?

מבצורה שלום: הוא זקן, קרוב לגיל 80 ויש לו בת חולה.

מר ברסלע: הבת עובדת או לא?

מבצורה שלום: לא. הם אוכרים שהבן של הבת העובדת, שהוא בעיר ועובד לסירוגין, צריך לתמוך במשפחה. אין לו בעצמו כמה לחיות בוואו ותרואו את האיש הזה.

י. ישעיהו: כמה מקרי סעד יש בראש-העין?

מר ברסלע: הייתי רוצה לספר כל מה שאנחנו עושים בראש-העין, בנוכחות אנשי המקום, מכיון שיש לי רומח שגולי אין הם יודעים באמת מה נעשה שם, ואוכיח זאת. יש קרוב ל-2000

מספחות שגרות בכלל בראש-העין, ומהן נמצאות 400 בתמיכה חדשית כלאה וקבועה. עוד כ-200, זקנים ברובם, אנו משלמים בעדן רק את הביטוח לקופ"ח (3,5 ל"י לחודש), ועוד 220 נמצאים בטיפול שונה (לא בתמיכות), כמו סידור ילדים וטיפולים מסוג אחר. מתוך אלה 35 מקבלים מעני זקנה. תקציב הלשכה לעזרה ישירה הוא 9800 לירות לחודש (כולל אדמיניסטרציה). אם אני אוסר "לפי הטכסה", למעשה זה למעלה מן הטכסה. טיפולים שונים כוללים בית-חולים, גן, סידור בעבודה וגם אותו סידור בעבודה של לירה ליום. יש מספחות שעובדות במפעל שלנו, ולא כולן מקבלות תמיכה, אבל המספחות נמצאות בטיפול הלשכה.

יש 150 זקנים, שלאחר שבחנו אותם במספר שנים התחילו לקבל תשלומים מהמוסד לביטוח לאומי (קיצבת זיקנה). אנו מחייבים אותם לשלם את 3,5 הלירות לקופ"ח מהטכסה שהם מקבלים מהמוסד לביטוח לאומי, כי לאלה שאנו משלמים את קצבת הזיקנה (37 לירות, ו-58 לירות לזוג) אנחנו משלמים בעצמנו את כספי הביטוח לקופ"ח.

אנו מחלקים עכשיו 250 בקבוקי חלב ליום בשביל הילדים, במחיר 50 פרוטה הבקבוק, ומוסיפים 100 פרוטה על חלב מעוקר (מחוץ לתקציב). מלבד זאת חלקנו 1200 חבילות "קר" לתושבים (אורז, קמח וקטח-תירס).

9800 לירות הוא התקציב החדשי של הלשכה. חוץ מזה אנו מוסיפים 250 לירות לחודש לאלטנות ויתומים, שמספרן כ-60. בראש-העין התחשבו במצב המיוחד והאלטנות עם הילדים קלו ככה סוגדלת, והעובדים - מתוך חישובים שלהם - העבירו את האלטנות לסוג נכים. חוץ מזה, לאותם מקרים שיטנם הם מתוך פיזורי פרודס-חנה אנו מוסיפים עוד 440 לירות לחודש (נוסף על התקציב החדשי).

הבראת תינוקות, זה מפעל שנעשה שם בשיתוף עם משרד הבריאות, ואנו נותנים לילדים את הדבר. את האחות נותן משרד הבריאות ואנו נותנים את ההזנה הנוספת, ומוציאים על כך גם כן 400 לירות לחודש.

גב' ר. סליין:
מחזור התצוקות הוא שונה, כי הם בכנסים ויוצאים לפי הטלצת הרופא, בדרך כלל ל-3 חדשים. יש בערך כ-40 ילד בכל מחזור, אבל הם מתחלפים.

אצלנו מסודרים 28 ילדים במוסדות סגורים בארץ, שאנו משלמים בעדן 1500 לירות לחודש. נוסף על כך בני"ס למלאכה בכפר-אברהם מסודרים 8 ילדים ואנו משלמים בעדן 17 לירות לחודש, ומשלמים גם הוצאות התחבורה. הם לא בפנימייה וחוזרים הביתה בערב. יש כמה מספחות שאנחנו עושים שם נסיון של טיפול בחיק המספחה, ומוסיפים תמיכה למספחה כדי לא לסדר את הילד בחוץ, ותוספות אלו מתבטאות ב-130 לירות לחודש.

חולי חפפת, כשהם יוצאים מבית-החולים מקבלים אצלנו הקצבה לשלשה חדשים להזנה טובה. בראש העין מספרם לא קטן בדרך כלל וזה עולה לנו בממוצע 150 לירות לחודש - ההזנה הטובה לאנשים אלה. זו תוספת של 25 לירות לחודש תוספת מזון, והם מקבלים זאת לשלשה חדשים - הקצבה חד-פעמית של 75 לירות, נוסף על הטכסה לאנשים שנמצאים בטיפול.

מר ברסלע:
אנחנו משלמים לארגוני הנשים 1180 לירות לבני הילדים, להחזקת הילדים. המפתן עולה לנו 1600 לירות לחודש.

גב' ר. סליין:
במפתן 30 ילד; שתי כתות מסגריה ונגרות, והם כן מקבלים דמי-כיס, עד 10 לירות לחודש, פלוס שתי ארוחות ליום (צהריים ובוקר). שיטת מתן דמי הכיס היא שיטה חינוכית, לפי נקודות, כך שזה שונה מילד לילד. אנחנו תמיד נאבקים בעבודה שהמפתן איננו מלא, תמיד יש מאבק גדול כי הכתות אינן מלאות, ולא פעם היתה כבר כמעט החלטה לסגור אותן. יש מועמדים, אבל הם באים ויוצאים ואינם מחזיקים מעמד. גם בבנים (ארבעה) מסודרים כ-140 ילד.

מר ברסלע:
המפעל שבו היתה השביתה הוא מפעל של בעליים רקומות, בעלי בית, מתפרה של בעלים פשוטות ותיקיה (תיקים לתלמידי בתיה"ס). עובדיהם במפעל עצמו בערך 27 איש ועוד כ-14-13 איש עושים את הרקמה בבית. במפעל זה מוסקע סכום של

25 אלף לירות (הון חוזר). לפני זמן מה הסקענו כ-7000 לירות לתוספת ציוד, והמפעל עולה לנו בערך 1700 לירות לחודש. אלה הם אנשים שאינם מסוגלים לעבוד בטום מקום אחר. מהם ישנם כאלה שאין ביכולתם לעבוד מספר שעות מועט במשך היום. מהם יש חולים ברוב החודש, או שאינם באים לעבודה (וגם תופעה זו ישנה, שאדם אומר שהוא חולה ואיננו בא). יש שמשתכרים 130-150 ל"י לחודש ויש שמשתכרים 25 ל"י לחודש. הם מקבלים שכר לפי איזו טכסה שנקבעה.

אשר למפעל השני, אם לשכת העבודה אומרת שאפשר לשלם לירה ליום, סימן שזה לא עניין כל כך נורא. האיגוד המקצועי לא היה עובר בשתיקה, ואין זה סוד שהוא ניסה לבוא אלינו בדרישות ע"י לחץ של המקרים, ואז אמרנו: אם אתם חושבים שאנחנו בית-חרושת, אנו סוגרים את המפעלים האלה. הרכבנו ועדה פריסטית עם הוועה"פ, ואם יש איזה סכסוך מבררים זאת שם. בדיון עם נציגי העובדים במפעל אמרתי שאת מחיר היחידות לא יקבע משרד הסעד אלא ב"כ האיגוד המקצועי יחד עם נציג משרד העבודה.

סך-הכל ההקצבות מסתכם ב-20 אלף ל"י לחודש, שזה 240 אלף ל"י לשנה, וזו בערך השתתפותנו בתקציב הסעד של עיריית תל-אביב. יש 5 עובדות סוציאליות, שמהן אחת היא עובדת מונעת (ביקור בגנים ובבתי"ס). חוץ מזה יש שתי חצאי מדריכות שעובדות במשפחות. 4 תלמידים של ביה"ס לעבודה סוציאלית - זה חלק מלימודיהם וזו תוספת כוח עבודה, והם באים שלשה ימים בשבוע. חלק מהתלמידים מקבל 60 לירות לחודש מבית-הספר.

גב' ר. סליין:

המפעל לביקור צטר-גפן הוא מפעל פרטי. אין לו כל קשר וכל הסכם עם לשכת הסעד. ידוע ללשכת הסעד שתמיד מחפשים עובדים שם. עובדים שם זקנים, גם בני 80, גם עוורים למחצה וגם ילדים. זו עבודה קלה ביותר. עובדה שכל הזקנים שאינם נתמכים על ידנו עובדים שם. התשלום הוא באמת פועט ביותר. נתנו לירה ועכשיו נותנים שתי לירות ליום. הוא נותן זאת לפי קבלנות מסויימת. העבודה מתאימה לכל חולה, מלבד חולי שחפת ואסטמה. לפני כמה שנים התערבה ההסתדרות והמפעל נסגר. לפני כשנה ויותר הוא נפתח שוב, ומי שרוצה יכול לעבוד שם. נכון שלא פעם אנחנו אומרים לאנשים, שאם העזרה אינה מספיקה ואינם יכולים לצאת לעבודה אחרת, יש אפשרות להרויח משהו מהצד, וזה מסתכם אז ביותר מן המכסה.

הי"ר ט. ארם:

אני מודה לכם, חברי המטלחת, אני חושב ששמענו אתכם לא רק מתוך הקשבה, אלא אף יותר מזאת. בקסנו את ב"כ משרד הסעד שבנוכחותכם יניחו את טענותיהם. כמה שאלות הציגו לכם ואתם עניתם, ועכסה נעסה את סלאכתנו.

מנצורה שלום:

בקשר לגנים, אנחנו מודים בזה, אבל לצערנו יש ילדים רבים שהוריהם רוצים להכניסם ואין מקום.

ש. כפרית:

באיזה גיל הילדים האלה?

מר ברסלע:

אנו מטפלים רק בילדים למטה מגיל 4.

הי"ר ט. ארם:

כמה, לפי דעתכם, ילדים למטה מגיל 4 נמצאים מחוץ לגנים?

מנצורה שלום:

לדעתי 40-50% הם בחוץ. אשר למפעל, נכון שיש כמה אנשים שזכו לעבודה וטרופיחים. נכון שיש מפעל, אבל רק קומץ קטן זכה לעבוד בו ויש פי 3 אנשים בחוץ, שיש בידם אישורים של לשכת הסעד לסדרם במפעל ואוטררים שאינם יכולים להכניס אותם. אשר לבידור התיקים, הוזמנו לבוא לקריה ובידורו מקרים שכבר מקבלים משהו מלשכת הסעד.

גב' ר. סליין:

הבדיקה היתה לפי רשימה שלכם.

הי"ר ט. ארם:

נכון שישנם עוד. אני שאלתי מה גורל 37 התיקים שביררו יחד אתכם.

מצורה שלום:
הם הביאו את התיקים. העבירו לנו החלטות
ואמרו: זו המכסה ואין מה לזוז. כשאמרו שמישהו
מרויח 100 לירות, אמרנו שזה לא נכון.

הי"ר מ. ארם:
מי קבע שהמספחה מרויחה 100 לירות?

מצורה שלום:
הם קבעו. לא אנחנו אמרנו. להגיד שאנחנו
המכסנו - הם וחלילה. אם המכסה אינה מביעה
את הארי - תלענינו בזה.

ד"ר טוב:
איך אפשר עוד להאמין לעובדים הסוציאליים
האלה, היות וטענו שאסה זו עובדת (בתו של
אחרק)? אסה זו אף פעם לא עבדה מזמן שהגיעה ארצה, והם מקבלים 8,5 לירות
ולא 11,5 לירות כפי שאמר מר יפת. מר ברסלע אמר שיש 5 עובדות
סוציאליות חוץ מהארבע. אולי יגיד מי הן החמס? אין שום עובדות
סוציאליות, יש רק 4 תלמידים והעולה החדשה שעלתה מתוניס, נוסף על
המנהלת ושתי הסדריכות.

הי"ר מ. ארם:
אתה אומר שאין, והמשרד אומר שיש. נסמך את
השמות.

גב' ר. קליין:
גב' רדזינסקי (מנהלת), יפה בת-עמי (עובדת
סוציאלית); מר סיני נעים (עובד סוציאלי),
סוציאלית), יוסף אביבה (עובדת סוציאלית).
ליליאן לומברוזו (עובדת הפעם באמת התקן מלא.

ד. נצר:
מי הם חברי המשלחת - האם הם אנשים שמטללים
תפקיד ציבורי בראש-העין?

ד"ר טוב:
רק בהתנדבות. היתה ישיבה של כל הסקרים
הסוציאליים ובחרו בחמשה אנשים.

ר. צברי:
סמענו שתי דעות מנוגדות. הנה הם אומרים
שיש עובדות סוציאליות כאלה וכאלה. אולי
תסבירו מה העניין? אולי אינכם מכירים אותם.

אבורוס אברהם:
ישנה גב' בת-עמי שהיא עובדת סוציאלית.
הסקרים הסוציאליים נשארים עד שעה 9-10-11
ליד הלשכה והמנהלת והעובדים אינם באים ללשכה. בת-עמי עובדת בארבע
שכונות ובאה רק ב-11 או ב-11/2 ואינה מקבלת אלא 10 מספרים
ביום רגיל לכל 4 השכונות. אם הוא נכנס ראשון, הוא מדבר על עצמו
ודורש משהו והיא לא רוצה לענות לו, ומטלפנים למסטרה. מר ברסלע
ואחרים אומרים שיש לנו מעון יום במקום. אין לנו שום דבר במקום.
אין מעון יום במקום.

הי"ר מ. ארם:
הוא אמר שהיה מעון יום וסגרו אותו.

(חברי המשלחת יוצאים).

הי"ר מ. ארם:
עלינו לקבוע מה הפרוצדורה, ואתן רשות הדיבור
להצעות בלבד.

י. ישעיהו:
אני משתומם במקצת בעניין זה. הסוגיה כשלעצמה
ראויה לדיון ואסמך מאד אם תזכה לדיון
ולתשובת-לב מלאה של הועדה ומשרד הסעד. אבל אופן המנת הטאלה היום
כאן הוא מחוץ לכל פרוצדורה מקובלת וגם מחוץ לכל אתיקה ציבורית.
מבחינת הנוהל בכנסת אינני יודע אם יש בתקנון דבר כזה, אבל אי-
אפשר שועדה תקבל פניות ציבור במישרין ותביא אותן ישר לויכוח עם
הצד הנוגע בדבר. דבר זה הורס את הנוהל בכנסת. אם הכנסת לא העבירה
את העניין לוועדה, הועדה אינה יכולה לדון בו כלל. המצב של הסקרים
הסוציאליים בראש-העין הוא בעיני שאלה גדולה, כבדה ומרה ומחייבת
דיון כשלעצמה, אבל יש שם מועצה מקומית והיא מורכבת מכל המפלגות,
ובראש מועצה זו לא עומד איש מפלגה שאני תומך בה; ומועצה מקומית
זו, אנו מעוניינים בחיזוקה, ושיהיה סדר ציבורי במקום כזה. מה היא

זכויותי, שניתן שמתם עסקנים מכובדים את הסקרים הסוציאליים ועושים ציבוריות ומגיעים עד לכנסת? באה מסלחת של סתם עסקנים שהתליתו, להתלבט על המקרה הזה. יסב כאן באמצע אדם שהוא חנווני, ויגיד הועדה צריך היה לשאול אותו: מי סקר?

לפני חודש בערך צלצלו טלכח הסודיעין והודיעו שיש מסלחת טראסט-בעין, והחברה הנשיאות בקשו ממני לקבל את פנייה. כשכנסו אלי סר דרב אמרתי לו: כמה אתה מעוניין - בבירור העניינים או בדיון פרלמנטרי? וענה לי: אני הוציא דיון פרלמנטרי, אני הוציא דיון בכנסת. הגעתי לו לברר את העניין יחד אתי במשרד הסעד, הוא היסט תחילה את הסמים לבטוף ונקבעה פגישה עם מנהל המשרד. באותו יום בו הייתה צריכה להתקיים הפגישה קבלתי שיחה שלמה-נית בבוקר, שאין הם מעוניינים בבירור במשרד הסעד אלא הוציאו דיון בגמט, השתוממתי, כי אני מעוניין בדיון לגופו של דבר. צריך לדון בעניין אבל אין לזלזל בצד הנוהלי, מפני שיש פה תקדים מסוים.

הינ"ר ס. ארם: תקווה לחוד ונראה לחוד, אבל לא מקודם כל תקווה עד מהי כן שהוא כמו חוק. קבלתי את העכרת העניין הזה מנשיאות הכנסת. הם פנו לנשיאות וקבלתי הודעה סוד ליאור, שמעבידים אלינו את הפנייה ומציעים לוועדה לטפל בעניין. אני מתפלא על חפה הנשיאות, שיוצע שזה קשור קצת בכל זאת עם ועדת השירותים הציבוריים. אם התחלת לטפל בעניין זה, שתובחז היה להגיד דבר פסאס: הנה קנה דבר מזה, קבעתי אתם פגישה, האתה פכנה לוועדת השירותים. אתה סדרת את העניין במשרד הסעד ולא הודעת לוועדה. אני יכול להתדעם יגתה, שחכה הנשיאות שטפול בעניין שקשר בוועדת השירותים, לא מצא לנתח להודיע לוועדה אלא לאחד שהם באו, והוא קבע כמה אתם פגישה.

אני חושב שהגיע זמן שדבר לגופו של עניין. אני, איצני מקבל סדק אם העניין הועבר על-ידי הסליאה מספלים בנושא מסויים.

ג. ישעיהו: אני שומה לי זכות לברר את העניין בבירור נוסף.

ג. צ. הראל: הינ"ר מדבר מדי פעם בפעם על ריבוי העבודה בוועדה, ואילו בו בזמן סקריים ישיבה שלמה לסמוע ביאנת-כוח או לא ביאנת-כוח בעניין חשוב אסאם, אבל בכל זאת עניין אשר או שצריך להיכנס לפרטינו ולכרר או בכלל לא להביאו לוועדה. נדמה לי שנגרון היה לסטור עניין מסוג זה מלכתחילה לוועדת-ססנה שתסמע את האנשים, ולא להביא זאת למליאה. אני מציע גם עכשיו לסטור זאת לוועדת-ססנה של ועדת השירותים, שתכרה אותו בתבוא חרות-דעתה לפני מליאת הועדה.

ד. הסטיון: אני מציעה לסמוע גם את העובדת הסוציאלית במקום.

ש. כפרית: טבחינה פרלמנטרית נדמה לי שאין כאן כל פגישה. סותר לוועדה לקבל מסלחת ביוזמתה, כשהיא מחליטה על כך. עניין זה תובע מספר מעשים, ואני מציעה להעביר זאת לוועדת-ססנה שתבקר במקום ותיפצש עם המועצה המקומית. לאחר מכן אפשר יהיה לדאוג באיזו מידה אפשר להיטיב את המצב.

ז. נצר: יש לי דעה הפוכה. אני מתנגדת בכל תוקף להצעת ח"כ כפרית. אני תמימת-דעים עם ח"כ ישעיהו. הועדה אינה מקבלת בעצמה מסלחות. יש תקווה הכנסת ולפיו מתקבלת מסלחת בשהדבר הופנה או ע"י הכנסת, או ע"י הועדה לפניות הציבור. הועדה צריכה קודם כל להחליט אם להזמין או לא. גם במקרה זה, אם הועבר העניין מהנשיאות, צריך היה קודם כל להביא זאת לוועדה, לפני הזמנת המסלחת, ולהחליט אם להזמין או לא.

יש להם תלונה על עבודת עובדת סוציאלית. האם אנו ניכנס לבירור תלונות על עובדים? אני נזהקת ועדת-ססנה. אני מציעה להזמין את ג"כ הרשות המקומית. זוהי הנציגות כלפי. הם נכחו הציבור ורק עם נציגות בוזאת, יחד עם משרד הסעד, אפשר לברר את העניין ולא להיכנס לפרטים ולא לשום ועדת-ססנה.

ג. ארדיטי: באו אנשים מן המעברה והיתה לנו בפעם הראשונה אפשרות לסמוע ולדעת מה קורה שם, ופה אנו

סומעים דברים אחרים טעני צדדים ומוכרחים לדעת את האמת. גם אני חושב שאי-אפשר לשמוע את כל האנשים כאן, אבל אפשר לשמוע את אנשי לשכת הסעד במקום ולטלוח ועדת-טענה לסם. עלינו לבחור בוועדת-טענה ולתת לה יפוי-כוח מלא, לא להחליט אלא לבקר במקום, ואחר כך להזמין את אנשי משרד הסעד ולהחליט מה לעשות.

ר. צברי: אני שומעת שתי דעות על השאלה אם כותר היה לנו לשמוע את הטלחת או לא. אם הנטיאות פנתה אל הוועדה - מטפל בכך.

ב.צ. הרצל: צריך היה להביא זאת לוועדה אבל לא להזמין מטלחת.

ר. צברי: הבינותי שזה עבר פרוצדורה נכונה. עובדה שכבר קרה מה שקרה. צריך אולי להיות יותר זהירים בעתיד. צריך לשמוע את ב"כ הטוענה המקומית. מפליא אותי מדוע לא היה תגובה מצידה, כנראה שטענה אינו שלם כאן וצריך לשמוע גם אותם. נכון שצריך לשמוע גם את ב"כ הלסכה.

מ. ברסלע: רק בקשה אחת: לא לבקר במקום ולא לפנות אל גורמים אחרים כלשהם לפני שסיי צריך לסבת, ישב עם משרד הסעד. אני נתתי רק נתונים מספריים בנוכחותם.

היו"ר מ. ארם: ח"כ הרצל מציע לבחור בוועדת-טענה ולתת לה יפוי-כוח מטפל בעניין זה ולהביא סיכומיה למליאת הוועדה. אני הבינותי שאם ועדה זו תחליט לבקר במקום, תבקר. הצעת ח"כ נצר אומרת: שום ביקור במקום; להזמין לכאן או לוועדת טענה את ב"כ הטוענה המקומית בנוכחות ב"כ שרד הסעד.

אני סבין שכולם מסכימים כי ועדת-טענה מטפל בעניין, וברור שהיא צריכה לסבת קודם כל עם משרד הסעד. אחר כך יש הצעה שהיא תבקר במקום, ויש הצעה שהיא לא תבקר.

ר. הקטין: הצעת ח"כ אינה מתקבלת על הדעת. לא ברור לי איך אפשר להטיל על איזו שהיא ועדה לסלוא איזה תפקיד ולהגביל אותה בפעולתה, אם יראה לה כבלתי-אפשרי להטיק מסקנות מבלי לבקר במקום, תבקר שם.

י. ישעיהו: לביקור במקום יש מטטעות די רצינית בכל הסוגיה הזאת. לכן אני מציע שאם ועדת-הטענה תגיע פה אחד לסיכום בעניין זה, תבקר, אבל אם יהיו בה חילוקי-דעות - תכריע מליאת הוועדה.

ר. נצר: מצטרפת להצעת ח"כ ישעיהו.

היו"ר מ. ארם: אני מציע שנחליט היום בעניין זה.

י. ישעיהו: אני מבקש דיון בעניין זה, כי העניין עוד לא בורר.

מוכרם: לבחור בוועדת-טענה בהרכב חברי-הכנסת י. ישעיהו, ר. הקטין, פ. זואריץ, י. כסיס וב. ארדיטי - שתבחר מתוכה מרכז - תיפגש עם ב"כ משרד הסעד לבידור העניין, וחביא דעתה למליאת הוועדה.

ב. ר. פ. א. י. ס. פ. ר.

מוכרם: לבחור בוועדת-טענה בהרכב חברי-הכנסת ר. הקטין (מרכזת), ב.צ. הרצל וד. נצר שתביח מסקנותיה בנדון על שולחן מליאת הוועדה.

ג. ר. פ. א. י. ש. י. ב. י. י. מ.

ג'ו"ר ט. א. ר. מ.:
קבלנו פנייה של רופאי השיניים, המבקשים לאפשר להם להופיע לפני הועדה. דברתי איתם על היועץ המשפטי של משרד הבריאות, והוא אמר שהם עברו על החוק ומציעים כמה תיקונים גם לקולא וגם לחוק, והוא מציע שהיועץ המשפטי שלנו יחד איתו ועוד שני חברים, ישבו ויטכמו.

הוא מציע שבמקום שכתוב כי הטנהל יכול בהסכמת ועדה מייצגת לשחרר מישהו מתנאים אלה ואלה, ייאמר שהטנהל הכללי של משרד הבריאות, על אחריותו הוא יכול לעשות דבר זה, אחרי שיקול עם הועדה המייצגת מבלי להיות תלוי בו וטו שלה. יחד עם זאת הוא מבקש שענין החיבור התיכון יוכנס לגוף החוק, יחד עם מתן רשות לסנהל הכללי לפטור גם מענין זה.

אני מציע שתוקם ועדת מטבה קטנה, שתנסה לטכמ נוסח עם שני היועצים המשפטיים, ותביאו לפני סליאת הועדה.

ג. מ. א. ר. מ.:
אני מציע לסמוע קודם כל בישיבה שלנו הצעות לתיקון ספי חברי הועדה.

סוכט:
לדון בנושא זה בישיבת הועדה בשבוע הבא, בשעה 09.00, ולהזמין לישיבה זו את היועץ המשפטי של משרד הבריאות ואת היועץ המשפטי של הועדה.

הישיבה נועלה בשעה 11.30